

NOTA DE FUNDAMENTARE
La proiectul regulamentului privind energia durabilă și managementul energetic
în obiectele proprietate municipală

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ: Primăria mun. Bălți	
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ	
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ	Legea 282 privind performanța energetică a clădirilor, Art. 11, punctul 2), alin. h); Legea 139 privind eficiența energetică, Capitolul IV, Art. 14, punctul 16), alin. b); Prevederile Planului Național Integrat pentru Energie și Climă 2025-2030, PNIEC Prevederile Contribuției Naționale Determinate 3.0 față de obiectivele din Acordul de la Paris, CND
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative	Municipalitățile din Republica Moldova, inclusiv municipiul Bălți, administrează un fond extins de clădiri publice – școli, grădinițe și alte instituții – aflate în mare parte într-un proces avansat de învechire. Aceste clădiri se caracterizează printr-un consum ridicat de energie, instalații uzate și lipsa unor sisteme moderne de monitorizare, ceea ce generează costuri mari și presiune asupra bugetului local. În plus, lipsa unei baze centralizate de date privind consumul energetic îngreunează luarea deciziilor de către primărie și limitează posibilitatea de a accesa surse externe de finanțare. Elaborarea și implementarea unui Regulament local privind managementul energiei răspunde acestor provocări, oferind un cadru clar pentru administrarea conștientă a resurselor, reducerea cheltuielilor prin măsuri de monitorizare și eficiență energetică și prioritizarea investițiilor în reabilitare. Regulamentul va crea condiții pentru luarea unor decizii informate și va sprijini atragerea investițiilor în domeniul eficienței energetice și modernizării infrastructurii publice. Totodată, acesta va integra criterii de eficiență energetică în activitatea operațională a instituțiilor, inclusiv la etapa de achiziții publice. Regulamentul va contribui la creșterea rezilienței și securității energetice la nivel local, prin reducerea dependenței de resurse scumpe și prin consolidarea capacității municipiului de a face față eventualelor crize energetice. Astfel, municipiul Bălți va dispune de un sistem care va întări competențele primăriei municipiului Bălți în domeniul energetic.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse	
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi	Regulamentul este structurat pe nouă capitole: I) Dispoziții generale – definește obiectul, scopurile și noțiunile de bază; II) Roluri instituționale – precizează atribuțiile managerului energetic, măsurile structurale și tehnice pentru reducerea consumului de energie,

	atribuțiile colectoarelor de date energetice, ale conducătorilor unităților de consum, inclusiv integrarea criteriilor de eficiență energetică în achizițiile publice; III) Cerințe de exploatare – definește cerințele tehnice pentru încălzire, apă caldă menajeră, sisteme de ventilare, energie electrică, apă, precum și procedurile de înregistrare a consumului; IV) Ghid pentru utilizatori – ghid de exploatare corespunzătoare a spațiilor de lucru destinat utilizatorilor municipali; V) Cerințe de proiectare – definește criteriile de eficiență energetică pentru avizarea, proiectarea și renovarea clădirilor noi și existente; VI) Eficiența economică – principii de evaluare a rentabilității investițiilor energetice; VII) Proceduri de colectare și raportare a datelor – stabilesc modul de înregistrare, transmitere și centralizare a datelor de consum; VIII) Cerințe privind monitorizarea – definește indicatorii de performanță și mecanismele de evaluare periodică; IX) Dispoziții finale – cuprind anexele și formularele standard de raportare.
3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare	Nu se aplică
4. Analiza impactului de reglementare	
4.1. Impactul asupra sectorului public	1) Reducerea cheltuielilor bugetare pe energie. Implementarea managementului energetic la nivelul tuturor instituțiilor publice va diminua consumul de energie și apă prin operare la necesar (regim redus, programare sezonieră), control tehnic, întreținere preventivă și modernizări cu recuperare rapidă, precum și prin achiziții centralizate și validarea tarifelor/facturilor. 2) Îmbunătățirea guvernancei și a responsabilității. Regulamentul clarifică rolurile (Manager energetic, responsabili energetici în instituții, Direcția tehnică, Direcția economică/achiziții, operatorii clădirilor) și fluxurile decizionale, ceea ce reduce fragmentarea și crește responsabilizarea pentru rezultate. 3) Consolidarea capacităților instituționale. Introduce instruiți periodice pentru personalul tehnic și utilizatori, proceduri standard de operare și un ghid practic pentru utilizatori, ceea ce profesionalizează exploatarea clădirilor publice. 4) Va crește gradul de transparență în consum de energie. Raportare lunară de exploatare și raport energetic anual la nivel municipal, sprijinind auditul intern/extern și publicarea rezultatelor pentru cetățeni. 5) Achiziții publice mai eficiente. Integrarea criteriilor de eficiență energetică în caietele de sarcini și interzicerea echipamentelor ineficiente îmbunătățește calitatea investițiilor și reduce costurile de operare pe termen lung. 6) Reziliență și securitate energetică. Scăderea consumului și controlul vârfurilor reduce vulnerabilitatea instituțiilor în perioade de criză energetică și sporesc continuitatea serviciilor publice. 7) Acces la finanțare externă. Un cadru clar de management, monitorizare și raportare crește eligibilitatea pentru programe naționale/UE, împrumuturi verzi și parteneriate pentru eficiență

	energetică. 8) Aliniere la cadrul național și la obiectivele climatice. Implementarea regulamentului sprijină conformarea cu Legea 282/Legea 139, PNIEC 2025–2030 și CND, fără a crea suprapuneri de competențe, și facilitează atingerea țintelor locale de decarbonizare. 9) Impact organizațional gestionabil. Nu implică creșteri majore de personal; sarcinile de colectare date și raportare se distribuie responsabil în instituții, cu instruire inițială și suport metodologic din partea Managerului energetic.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative	Nu se aplică
4.3. Impactul asupra sectorului privat	Nu se aplică
4.4. Impactul social 4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal 4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen	Nu se aplică
4.5. Impactul asupra mediului	1) Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și a poluanților atmosferici locali. Datorită scăderii arderii combustibililor fosili (gaz/păcură/alte surse unde există), se reduce emisia de gaze cu efect de seră, contribuind la îmbunătățirea calității aerului la nivel urban și în proximitatea instituțiilor publice. 2) Conservarea resurselor de apă. Măsuri de consum conștient a apei reduc volumul de apă consumat și diminuează impactul asupra surselor de apă. 3) Diminuarea deșeurilor și a substanțelor periculoase. Datorită procurării echipamentului mai calitativ se va prelungi ciclul de viață a acestuia și se va diminua deșeurile periculoase. 4) Adaptare la schimbările climatice și contribuție la obiectivele climatice locale și naționale. Prin scăderea consumului specific și creșterea ponderii surselor regenerabile, regulamentul susține traiectoria de decarbonizare municipală și conformarea cu politicile naționale/UE relevante.
4.6. Alte impacturi și informații relevante	Nu se aplică
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE	
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională	Nu se aplică
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE	1) Aprobarea Regulamentului privind managementul energetic în municipiul Bălți și Anexelor aferente (formulare standard de raportare, jurnal de consum, fișe de mentenanță, checklist de recepție tehnică).

	2) Instituirea rolurilor și responsabilităților: manager energetic municipal; responsabili energetici în instituții; atribuții clare pentru Direcția tehnică/întreprinderi municipale, Direcția economică/achiziții, operatori clădiri. 3) Proceduri operaționale standard pentru exploatare: încălzire/răcire (pornire/oprire sezonieră, regim redus), ventilare/climatizare (funcționare la necesar, protecție solară), iluminat și echipamente electrice, apă (detecție pierderi, măsuri sezoniere). 4) Achiziții publice cu criterii de eficiență energetică, interzicerea dotărilor ineficiente și specificații minime pentru echipamente/sisteme. 5) Formare și informare: instruiți periodice pentru personal tehnic și utilizatori; ghid practic pentru utilizatori.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ	tbc
7. Concluziile expertizelor	tbc
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent	Act normativ nou
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ	1) Adoptarea și intrarea în vigoare – aprobarea regulamentului de către Consiliul municipal Bălți; 2) Desemnarea managerului energetic – responsabil pentru coordonarea și administrarea sistemului; 3) Desemnarea colectorilor de date energetice - responsabile de colectarea și transmiterea datelor de consum; 4) Crearea sistemului centralizat de colectare a datelor – platformă digitală unică pentru raportarea și monitorizarea consumului; 5) Instruirea colectorilor de date energetici – desemnați în fiecare instituție publică; 6) Operaționalizarea procesului de raportare – colectarea lunară și analiza anuală a datelor; 7) Integrarea criteriilor de eficiență energetică în achiziții – aplicate de Direcția de achiziții publice în toate procedurile relevante; 8) Monitorizare și raportare publică – publicarea anuală a raportului energetic municipal; 9) Revizuirea periodică – ajustarea regulamentului și a măsurilor pe baza experienței acumulate și a noilor cerințe naționale și europene.

Structura elaborată în conformitate cu Anexa 1 din Legea 100 din 22.12.2017 privind actele normative